

Toespraak gehouden door de heer Luc LAVRYSEN, Voorzitter van het Grondwettelijk Hof, ter gelegenheid van de installatie van mevrouw de rechter Sabine DE BETHUNE op de plechtige zitting van het Hof van 29 maart 2022

Discours prononcé par M. Luc LAVRYSEN, Président de la Cour Constitutionnelle, à l'occasion de l'installation de Mmm. la juge Sabine DE BETHUNE, à l'audience solennelle de la Cour du 29 mars 2022

Dames en Heren,

Mesdames et Messieurs,

Sehr geehrte Damen und Herren,

We kunnen thans overgaan tot de installatie van Rechter Sabine DE BETHUNE, in opvolging van emeritus Rechter Trees MERCKX-VAN GOEY, die ingevolge het bereiken van de leeftijdsgrens op 17 juni 2021 toegetreden is tot het emeritaat.

Mevrouw DE BETHUNE is benoemd tot Rechter in het Grondwettelijk Hof op grond van artikel 34, § 1, 2°, van de bijzondere wet op het Grondwettelijk Hof, dit wil zeggen ten minste vijf jaar lid zijn geweest van de Senaat, de Kamer van volksvertegenwoordigers of een gemeenschaps- of gewestparlement.

Zij is geboren in het toenmalige Leopoldstad, thans Kinshasa, op 16 juli 1958. Haar vader was in de jaren voor de onafhankelijkheid vicerector en docent administratief recht aan Lovanium, de afdeling van de Leuvense universiteit in Kinshasa.

1958 was voor België een scharnierjaar, niet enkel omwille van de Expo, maar ook, zoals de Voorzitster van de Senaat, Stephanie D'HOSE, er aan herinnerde op 18 juni 2021 bij het afscheid van onze college van de Senaat, voor de vrouwenrechten. Een wet schafte eindelijk de handelingsonbekwaamheid van de gehuwde vrouw af. Vrouwen hoefden niet langer gehoorzaam te zijn aan hun man.

Sabine DE BETHUNE studeerde af als licentiate in de rechten aan de KU Leuven, in 1983, en was vervolgens advocate aan de balie van Kortrijk tot 1988.

Ze was in de jaren tachtig ook arrondissementeel voorzitter van de CVP-vrouwen.

Van 1985 tot 1987 werkte ze op het kabinet van Vlaams minister Paul DEPREZ en van 1987 tot 1995 op het kabinet van mevrouw Miet SMET, eerst van 1987 tot 1992, toen zij Staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie was en vanaf 1992 toen ze Minister van Arbeid en Gelijke Kansen was, in beide gevallen was zij belast met het beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen.

Ze was van 1989 tot 2003 nationaal voorzitter van Vrouw & Maatschappij, een werkgroep binnen de CVP en vervolgens de CD&V, en van 1992 tot 1996 coördinatrice van het Europese experten-netwerk Vrouwen en Besluitvorming voor de Europese Commissie.

In 1995 werd ze verkozen tot Senatrice en zij werd herverkozen in 1999, 2003, 2007 en 2010. Ze was eerste ondervoorzitter van de Senaat in de periode 1999-2003, fractievoorzitter in de periode 2003-2011 en Senaatsvoorzitter in de periode 2011-2014, toen ze Danny PIETERS in die functie opvolgde.

Ze was Vlaams parlamentslid en deelstaatsenatrice vanuit het Vlaams Parlement in de periode 2014-2019. Vervolgens was ze gecoöpteerde senatrice en senaatsfractievoorzitter in de periode 2019-2021. Zij was ook plaatsvervangend lid van de Parlementaire Assemblée van de Raad van Europa.

Ze zetelde dus 26 jaar in de Senaat. De website van de Senaat vermeldt dat ze 19 wetsvoorstellen die wet zijn geworden, heeft ingediend.

De belangrijkste thema's in haar politieke werk zijn diversiteit & gelijke kansen, gezondheid-welzijn, cultuur, asiel, migratie & integratie, en ontwikkelingssamenwerking.

Om het met de woorden van de huidige Senaatsvoorzitter te zeggen :

“Wie op zoek gaat naar de grootste gemene deler in jouw politiek handelen, komt uit bij gelijkheid van kansen. Solidariteit met de kwetsbaren. Ruimte voor eenieder om zich ten volle te ontplooiën. Je put veel inspiratie uit dat prachtige spreekwoord uit Afrika, het werelddeel waar jij ter wereld kwam: “Als je snel wil gaan, ga dan alleen. Als je ver wil gaan, ga samen.” Wat je bijzonder maakt, Sabine, is dat je leeft naar je idealen. Je bouwt aan een respectvolle, harmonieuze samenleving en je begint daaraan door zelf steeds respectvol, hoffelijk en waardig te zijn. “

Dat engagement komt ook tot uiting in uw betrokkenheid bij diverse instellingen en middenveldorganisaties.

Mevrouw DE BETHUNE was lid van de raad van bestuur van het Centrum voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding, van Amazone, het nationaal centrum voor vrouwen, van het Centre d'études Africaines & de Recherches Interculturelles, lid van het inrichtend comité van de Lutgardisschool, lid van de beleidsraad van de Sint-Lucas Hogeschool voor Architectuur, voorzitter van de vzw TRIAS voor ontwikkelingssamenwerking, lid van de raad van beheer van het Belgisch Comité voor UNICEF, ondervoorzitter van de Sint-Lucas Hogeschool voor Architectuur en vervolgens LUCA School of Arts, lid van de raad van bestuur, en voorzitter van de vzw Histories en de patiëntenadviesraad van het Kankercentrum Kortrijk.

Naar aanleiding van de voorstelling van haar portret in de Senaat in oktober vorig jaar, een modern werk met op de voorgrond een boeket bloemen, wees ze er op dat elke bloem symbool staat voor een deel van haar leven. Ze zei toen:

“Wie het schilderij aanschouwt kan niet naast het kleurrijke boeket kijken, sommigen zullen denken: geplukt uit de verbeelding van de schilder, om esthetische redenen of om een meer vriendelijke uitstraling te geven aan een wat autoritaire en niet meer zo jonge dame?”

Maar dit boeket raakt aan de traditie van de Vlaamse primitieven, voor wie elke bloem een aparte symbolische betekenis heeft.

Laat me dit boeket met u ontcijferen:

- *De Vlasbloem refereert naar mijn stad en mijn familie, de Leie, Kortrijk en Marke, het vlas ook, voor een stuk mijn wortels;*
- *De Iris staat voor mijn verbondenheid met Brussel;*
- *De (Strelizia of zgn) 'paradijsvogel' die bloeit in tropische landen, ook in Congo, verwijst naar het land waar ik geboren ben. Mijn inspiratie om te werken voor een wereld waar iedereen gelijk meetelt en overal ter wereld vrij zijn thuis mag hebben;*
- *De witte Klaproos, het embleem van de Nederlandstalige vrouwenraad rond Vrouwen en Vrede, staat voor de strijd voor vrouwenrechten: zolang zullen we doorzetten, tot vrouwen gelijke rechten verworven hebben, bij ons in Vlaanderen, in België, maar overal, bijv. ook in Afghanistan en Saoedi-Arabië;*
- *De Roos tenslotte is al eeuwenlang het symbool voor schoonheid en liefde. Ook in de politiek is niet het hoofd, maar het HART het juiste kompas."*

Zij werd benoemd tot rechter in het Grondwettelijk Hof bij koninklijk besluit van 22 juni 2021 en is dus inmiddels meer dan 9 maanden werkzaam als grondwettelijk rechter. In die periode heb ik kunnen vaststellen dat ze de dossiers grondig voorbereidt en dat ze niet alleen oog heeft voor de juridische redeneringen en consequenties van onze beslissingen maar dat ze veel belang hecht aan de meer algemene maatschappelijke gevolgen die onze arresten kunnen hebben. Ze heeft zich ook geëngageerd om als commissaris van de rekeningen het reilen en zeilen van 's Hof's financiën op te volgen, om mee te werken aan het uittekenen van een post-corona telewerkbeleid en het mee vorm geven aan de eventuele samenwerking en ondersteuning van het Grondwettelijk Hof van de Democratische Republiek Congo.

Het is tijd om te besluiten.

Dames en heren, beste genodigden, met groot genoegen verklaar ik mevrouw Sabine DE BETHUNE geïnstalleerd als rechter in het Grondwettelijk Hof.

Ik wens haar namens het Hof veel geluk met haar verdere carrière. Ik betrek daar graag haar familie bij, inzonderheid haar moeder, die niet aanwezig kon zijn. Mag ik als bewijs van erkentelijk Sylva SCHOUTTEET uitnodigen een boeket bloemen te overhandigen aan haar zuster Livia, met vraag om het boeket te bezorgen aan hun moeder ?

Ik dank u voor uw aandacht.

Merci pour votre attention.

Ich danke Ihnen für Ihre Aufmerksamkeit.